

کانوپولو

بین‌المللی شدن

با گسترش این سرگرمی، در سال ۱۹۸۴ کمیته کانوپولو زیر نظر فدراسیون جهانی قایق‌رانی (ICF) شکل گرفت و به توسعه کانوپولو در جهان پرداخت. در سال ۱۹۹۰، قوانین بین‌المللی این ورزش ثبت شد و اولین دوره مسابقات جهانی در سال ۱۹۹۵ در کشور انگلستان برگزار شد. این مسابقات هر دو سال یک‌بار برگزار می‌شود.

ویژگی‌ها

با توجه به حضور هر ورزشکار در یک قایق کانو، درخشش در این ورزش به مهارت در قایق‌رانی نیاز دارد. برخی از قوانین تاکتیکی آن نیز شبیه به قوانین بسکتبال است. برای مثال، هیچ بازیکنی نمی‌تواند بیشتر از پنج ثانیه مالک توپ باشد و حتماً باید توپ را قبل از پایان این زمان شوت کند یا به هم‌تیمی خود پاس بدهد. علاوه بر مهارت در کنترل و راندن قایق، موفقیت در این ورزش نیازمند سرعت عمل و قدرت بدنی بالاست.

محیط مسابقه

محوطه ورزش کانوپولو ۳۵ متر طول و ۲۳ متر عرض دارد. طناب‌هایی معلق (مثل طناب‌های جداکننده مسیر

آشنایی با ورزش «چوگان آبی»*

مهدی زارعی

سابقه تاریخی

کانو پاروی یک کفه‌ای و کفه‌های بزرگ دارند در حالی که پاروهای قایق‌های کایاک دو کفه‌ای و کوچک است. حتی امروزه نیز برخی از کشورها ورزش کانوپولو را «کایاک پولو» می‌نامند.

نخستین باری که قایق‌رانان به فکر بازی با توپ افتادند، اوایل دهه ۱۹۳۰ میلادی در قاره اروپا بود. قایق‌رانان در قالب دو تیم با هم مسابقه دادند و کوشیدند توپ را وارد دروازه تیم مقابل کنند. در آن زمان این بازی فقط سرگرمی محسوب می‌شد، نه ورزش. به همین دلیل قانونی برای آن وجود نداشت. گروهی از قایق‌های کانو و گروهی دیگر از قایق‌های کایاک استفاده می‌کردند. قایق‌های

* نامی ذوقی است که برای زیبایی تیتیر به کار رفته است.

کانوپولو در ایران

در سال ۱۳۷۱ و هنگام برگزاری مسابقات قایق‌رانی آب‌های آرام آسیا در کشور ژاپن، اولین دوره مسابقات کانوپولو آسیا در این کشور برگزار شد و نمایندگان ایران با دیدن این بازی، با کانوپولو آشنا شدند. برگزارکنندگان مسابقات یک قایق به گروه ایران اهدا کردند و قایق‌رانان ایران به محض بازگشت به کشور، به توسعه این ورزش پرداختند. از جمله این نفرات مهران قزلباش بود که بعدها مربی تیم زنان و مردان ایران نیز شد.

در سال ۱۳۷۲، با خرید ۳۰ فروند قایق، کانوپولو به شکل رسمی در ایران آغاز شد. دو سال بعد تیم مردان ایران اولین حضور بین‌المللی خود را در مسابقات قهرمانی آسیا تجربه کرد. تیم مردان ایران پس از حضور در این بازی‌ها (۱۹۹۵ چین) و مسابقات ژاپن (۱۹۹۷)، سرانجام در سال ۱۹۹۹، در کشور چین صاحب مقام سوم آسیا شد. این عنوان در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۷ نیز تکرار شد. مردان کشورمان در سال ۲۰۰۱ و در نهمین دوره بازی‌های قهرمانی آسیا، عنوان نایب قهرمانی آسیا را از آن خود ساختند. علاوه بر آن، در سال ۲۰۰۶ به عنوان دوازدهم جهان رسیدند. زنان ایران نیز در اولین حضور در مسابقات بین‌المللی (۲۰۰۱)، در آسیا سوم و در سال‌های ۲۰۰۵ و ۲۰۰۷ قهرمان آسیا شدند. زنان ایران یک عنوان دوازدهمی و یک مقام نهم جهانی هم به دست آورده‌اند. در رده جوانان نیز کانوپولو پسران ایران در سال ۲۰۰۷ قهرمان آسیا شد.

و پنج بازیکن هر تیم با سرعت به سمت توپ پارو می‌زنند تا آن را تصاحب کنند. در کانوپولو به این حالت «Sprint» (سرعت) می‌گویند. بازیکنان مجازند که توپ را به یک سمت مدافع بیندازند و با پشت سرنهادن او «دریبل» کنند.

مدافعین نیز می‌توانند به شانه‌ها و پشت بازیکن صاحب توپ تنه بزنند و «تکل» کنند. قایق کانوپولو سه متر طول دارد.

زمان

مسابقات رسمی شامل دو نیمه ۱۰ دقیقه‌ای است و بین دو نیمه، ۱۰ دقیقه زمان استراحت وجود دارد. در آغاز نیمه دوم، محوطه بازی دو تیم عوض می‌شود. در مسابقات رده‌های سنی پایین، رقابت در دو نیمه هفت دقیقه‌ای برگزار می‌شود و وقت استراحت نیز هفت دقیقه است.

داوران

هر نیمه محوطه بازی یک داور مخصوص به خود دارد. هر دروازه نیز یک داور خط نگه‌دار دارد که وظیفه‌اش اعلام گل شدن توپ است. در کانوپولو اخطار و اخراج با کارت‌های سبز، زرد و قرمز بیان می‌شود. کارت زرد سبب اخراج موقت بازیکن می‌شود. زمان اخراج موقت دو دقیقه است.

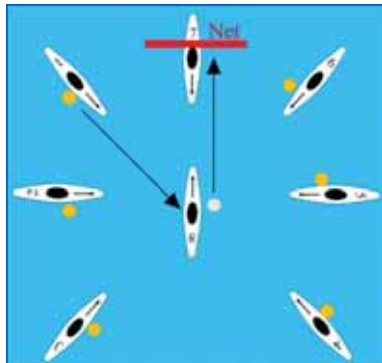
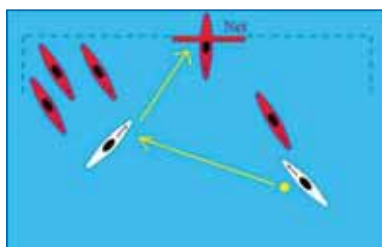
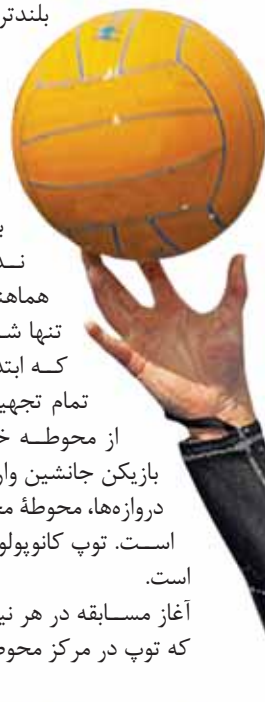
مسابقه شناگران در استخر) این محوطه را مشخص کرده است. مساحت دروازه ۱×۱/۵ متر است. دروازه در ارتفاع دو متر بالاتر از محوطه آبی مسابقه قرار گرفته است.

بدین ترتیب دروازه‌بان می‌تواند با گرفتن پاروی خود به صورت عمودی، از دروازه محافظت کند. پاروی دروازه‌بانان معمولاً از پاروی دیگر بازیکنان تیم اندکی بلندتر است.

قوانین

هر تیم پنج بازیکن اصلی و سه بازیکن ذخیره دارد. تعویض بازیکنان محدودیتی ندارد و نیازی به هماهنگی با داور نیست. تنها شرط تعویض آن است که ابتدا بازیکن تعویضی با تمام تجهیزاتش (قایق و پارو) از محوطه خارج شود و آن‌گاه بازیکن جانشین وارد شود. محوطه پشت دروازه‌ها، محوطه مخصوص خروج بازیکن است. توپ کانوپولو همان توپ «واترپلو» است.

آغاز مسابقه در هر نیمه بدین صورت است که توپ در مرکز محوطه قرار داده می‌شود

شمایی از چگونگی پاس کاری و گل زدن

